

ac mensa sumptibusque communibus alebantur et vestiebantur; quibus etiam instituerat ne quis juraret, ne ad mensam quidem: quod si prolapsus fuisset unam.... perdebat portionem. Numerus enim erat clericis secum commorantibus et convivantibus poculorum præfixus. Illi autem quod de laneis vestibus asserunt, dicentes proprium esse fullonum officium non lineas, sed laneas vestes abluere, videtur esse ridiculum, cum ubique et præcipue in partibus nostris tam lineas quam laneas fullones vestes abluant. Cum vero beatus Augustinus in Regula abluere jubebat indumenta secundum arbitrium præpositi, sive a fullonibus ne interioris animæ sordes contrahat mundæ vestis nimius appetitus, liquido claret non esse lineam sed laneam. Quis enim appetitus in ablutione vestis laneæ requiritur, qui quo amplius lavatur eo magis sordari videtur, et nunquam a sua specie, nisi deteriorando mutatur? Nullus igitur appetitus in ablutione frequenti laneæ vestis, ut candidior appareat, monstratur. Nos autem qui licet indigni apostolica vita vivere optamus, lineis uti vestibus evidentioribus testimoniis probare possumus Jacobus enim frater Domini lineis semper usus est vestibus. In Veteri quoque Testamento pluribus modis habitus noster est figuratus. Duabus quippe tunicis lineis, exteriori videlicet et interiori, Aaron sacerdos, Domino præcipiente, induitur. A femoralibus quoque usque ad tibiaram lineo candore refulget. Non hoc autem dici-

mus, quod jejunium, silentium, asperitatem vestium devitemus, quod pro modulo nostræ infirmitatis secundum instituta regulæ nostræ et sanctorum Patrum observamus, appetimus, approbamus, vosque observanda et appetenda monemus: sed unusquisque proprium habet donum ex Deo. Si enim fratres illi ad altiora montis cacamina conscendere disponunt, nequaquam dissuademus, tantum ut qui stat videat ne cadat: nobis autem parvula Segor sufficiat, tantum ut salvemur in ea. Jam vero quid absurdius, quidve enormius dici valeat, quam illa diurni nocturnique officii discretio, qua nec Romanum, nec monachicum, nec ecclesiasticum sequitur usum? Si quidem juxta Apostolum rationabile debet esse obsequium nostrum. Idcirco nisi prolixitas nimia epistolarem excederet modum, dicendum erat qua ratione in ecclesiastico officio die Dominico XIX psalmi, IX lectiones IX que responsoria, cur in hebdomada Paschæ et Pentecoste tres psalmi tresque lectiones dicantur. Vos igitur, fratres, in ea vocatione in qua vocati estis, Domino cooperante, unanimiter persistentes, et præcedentium patrum vestigiis irretractabiliter inhærentes, nequaquam moveamini a vestro sensu, neque per sermonem, neque per epistolam, neque fluctuemini omni vento doctrinæ: sed quæ audistis et vidistis et didicistis firmiter retinete, et Deus pacis et dilectionis maneat semper cum omnibus vobis. Amen.

ANNO DOMINI MCXXXVII.

JOANNIS CONSTANTIENSIS

EPISTOLA

Ad Gaufridum abbatem Richardum priorem et monachos Savigniensis monasterii

SIVE

IN LIBRUM DE COMPUTO ECCLESIASTICO

PRÆFATIO

(MARTÈNE, *Anecdotes*. t. I, col. 362, ex ms. Savigniensis)

Reverendissimo domino et Dei servo abbati Savignensi GAUFRIDO, nec non et ejusdem cœnobii venerando priori RICHARDO, (universoque conventui, JOANNES Constantiensis sic de virtute in virtutem proficere, ut Deum deorum mereantur in Sion videre.

Gratias et laudes divinæ misericordiæ refero, quoniam olivæ fructiferæ domus Domini, nec non et

altitudo cedrorum Libani, quinimo et montis Sion cupressi, ne servum pigrum, arborem pene inutilem et ulmi similitudine infructuosam, saltem ad Domini vineam sustinendam invitare et supponere gratia sua dignantur. Petit enim, domini mei, ut de mari magno et spatioso computorum ea quæ necessaria sunt sustentationi regiminique sanctæ Dei Ecclesiæ compendiose decerpta vobis in unum con-

scribam, et scribendo planiore vulgatorique sermone, sicut introducendis pueris fieri solet, etiam nomina rerum et verba interpretando, vel etymologias enucleando, cunctis patefaciam. Quamvis itaque multorum dentes et cachinnos, qui in multis aliter quam ego sentiunt, in me scienter commoveam, libenter tamen de Domini pietate confisus vestrisque meritis et orationibus adjutus, onus et opus expetitur subeo, et prout Deus dederit complebo. Si igitur aliquantisper longius quam putatis illud complere distulero, quæso suppliciter ne tædeat dominos meos; graviter namque mediæ hiemis algore et intemperie impediatur et ecclesiastico servitio. Vos autem, domini mei beati et vere philosophi, quorum vera philosophia in humanis atque divinis jam longe lateque diffunditur, si quid inutile in hoc opusculo videritis, illud corrigite, vel corrigendum mihi notificare; novi enim sanctum venerandumque collegium vestrum, multos honestos et eruditos viros habere: qui si placuisset vobis, hoc

A opusculum potuissent sufficientius explere, et ubi fuerit opus iidem poterunt emendare. Volo autem vos præmonere, ut prænoscatis de veterum regulis et tabulis et laterculis in hoc opere me multa postponere, quia quandoque fallunt, et veritatis tramitem nequeunt conservare; et quoniam de his quæ juvant ecclesiasticum compotum tractabitur, titulus hujus operis erit: *Compotus ecclesiasticus*. Intentio vero tractare de eodem compoto secundum solis et lunæ cursus, et ea quæ ex his colliguntur. Utilitas quippe est, ut hoc compoto lector edoctus, sanctam paschalem solemnitatum solemnitatem, reliquasque præcipuas anni festivitates, et natalitios dies sanctorum ecclesiastica sanctione constitutos, propriis temporibus et diebus denuntiari sciat et observare; B cursum quoque temporum et statum computare, sed et hæreticos, et quoslibet deviantes, ad viam Catholicæ veritatis auctoritate et ratione constringere. Orantem pro nobis charitatem vestram misericors Dominus exaudire dignetur.

ANNO DOMINI MCXXIV.

MARBODUS

REDONENSIS EPISCOPUS

(Vide *Patrologiæ* tom. CLXXI, post *Hildeberti Cenomanensis Opera*)

ANNO DOMINI MCXXIV.

RADULFUS

CANTUARIENSIS ARCHIEPISCOPUS

EPISTOLA AD CALIXTUM II

(Vide supra, hujus tomi col. 1341)
